

CARAT – PTO

ATLIEKŲ RŪŠIAVIMAS

Reprezentatyvi Lietuvos gyventojų apklausa

DATA: 2013-11-25

APIE TYRIMĄ

- Tyrimo laikas: 2013 m. spalio 30 – lapkričio 19 d.
- Tyrimų bendrovė: Norstat
- Respondentų skaičius: N = 1017
- Tyrimo objektas: 18-74 metų Lietuvos gyventojai
- Apklausos būdas: interviu respondento namuose
- Atrankos metodas: daugiapakopė, tikimybinė atranka. Respondentų atranka parengta taip, kad kiekvienas Lietuvos gyventojas turėtų vienodą tikimybę būti apklaustas.
- Duomenys persverti pagal lytį ir amžių
- Statistinių paklaidų, esant skirtingiems rezultatams, dydžiai:

Procentas atsakiusių	Imties dydis									
	60	80	100	120	140	160	180	200	270	300
5%	6.3	5.7	5.1	4.7	4.5	4.1	3.9	3.9	3.3	3.3
10%	8.6	7.6	7.1	6.5	6.1	5.7	5.5	5.3	4.7	4.5
15%	9.8	8.6	8	7.4	6.9	6.5	6.3	5.9	5.3	5.1
20%	10.6	9.4	8.6	7.8	7.4	7.1	6.7	6.5	5.7	5.5
30%	11.4	10	9.2	8.4	8	7.4	7.3	6.9	6.1	5.9
40%	11.6	10.4	9.4	8.6	8.2	7.6	7.4	7.1	6.3	6.1
50%	11.8	10.4	9.4	8.8	8.2	7.8	7.4	7.1	6.3	6.1

95% tikimybei

KLAUSIMAI

1. Ar Jūs namuose rūšiuojate pakuočių atliekas?

- Beveik visada/ visada
- Kartais rūšiuojam
- Niekada ar labai retai --- > pereiti į 3-ią klausimą

2. Kokios būtų pagrindinės priežastys, kodėl Jūs rūšiuojate atliekas?

Galimi keli atsakymai

- Noriu prisidėti prie atliekų perdirbimo, gamtinių ir energetinių išteklių taupymo
- Turiu galimybę rūšiuoti – netoli namų stovi konteineriai antrinių žaliavų rūšiovimui
- Išrūšiuojant antrines žaliavas, lieka mažiau atliekų ir reikia mažiau mokėti už išvežimą
- Antrines žaliavas galima priduoti ir gauti pinigų
- Kita (_ įrašyti)
- Nežino/ neatsakė

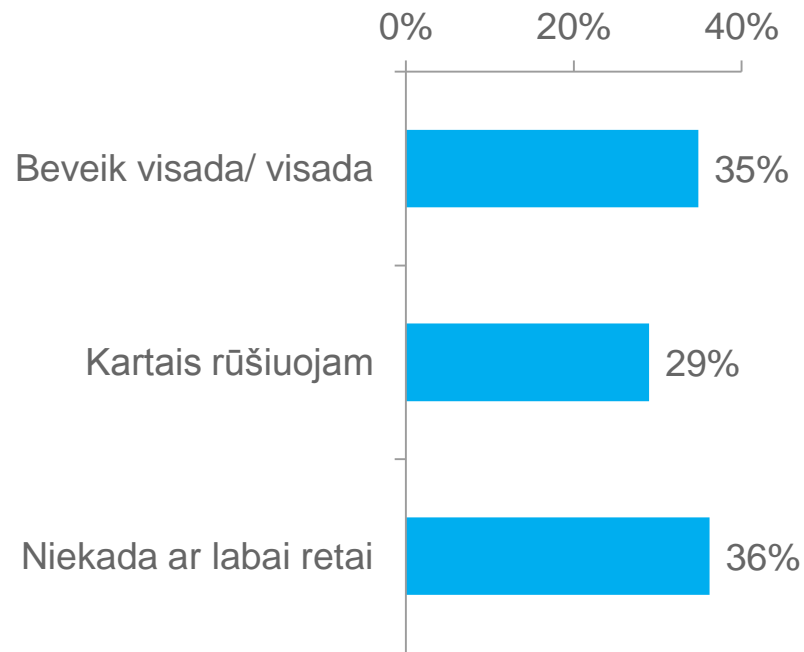
3. Kokios būtų pagrindinės priežastys, kodėl Jūs nerūšiuojate atliekų?

Galimi keli atsakymai

- Netikiu, kad mano išrūšiuotos atliekos bus perdirbtos, o ne išvežtos į sąvartyną
- Neturiu kur namuose laikyti išrūšiuotų atliekų
- Toli nešti iki antrinių žaliavų rūšiovimo konteinerio/mano rajone jų paprasčiausiai nėra
- Nėra ekonominės motyvacijos, atliekų išvežimo mokestis nepriklauso nuo atliekų kiekio
- Mano namų ūkyje nesusidaro atliekų, ir neturiu ką rūšiuoti
- Trūksta informacijos apie atliekų rūšiovimą, nesuprantu, kaip reikia rūšiuoti
- Trūksta noro ir laiko
- Kita (įrašyti)
- Nežino/ neatsakė

TYRIMO REZULTATAI

Ar Jūs namuose rūšiuojate pakuočių atliekas?	N	%
Beveik visada/ visada	354	34,8%
Kartais rūšiuojam	295	29,0%
Niekada ar labai retai	368	36,2%
Viso	1.017	100,0%

RŪŠIAVIMO ELGESIO SOCIODEMOGRAFIJA

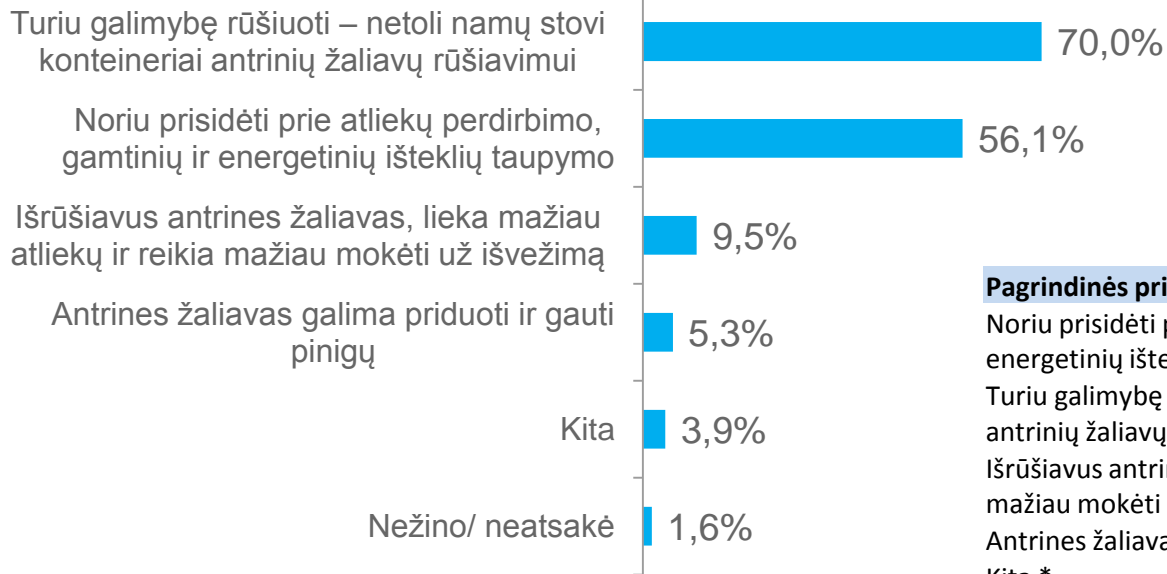
Ar Jūs namuose rūšiuojate pakuočių atliekas?	Lytis			Amžiaus grupės						Išsilavinimas					
	Values	Moteris	Vyras	Grand Total	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-74	Aukštasis	Aukštesnysis	Vidurinis	Pagrindinis	Pradinis
Beveik visada/ visada	N	205	149	354	27	37	53	71	72	93	87	85	118	56	8
	%	57,8%	42,2%	100,0%	7,6%	10,5%	15,0%	20,2%	20,4%	26,4%	24,7%	23,9%	33,4%	15,7%	2,4%
Kartais rūšiuojam	N	143	151	295	25	60	55	56	56	43	59	78	105	41	11
	%	48,6%	51,4%	100,0%	8,5%	20,4%	18,6%	19,0%	18,9%	14,7%	20,0%	26,6%	35,6%	13,9%	3,9%
Niekada ar labai retai	N	191	177	368	31	85	56	66	64	67	61	87	135	58	27
	%	51,8%	48,2%	100,0%	8,3%	23,0%	15,1%	17,8%	17,5%	18,3%	16,4%	23,7%	36,8%	15,7%	7,4%
Total N		539	478	1.017	82	182	163	193	192	204	207	250	359	154	47
Total %		53,0%	47,0%	100,0%	8,1%	17,9%	16,1%	19,0%	18,9%	20,1%	20,3%	24,6%	35,3%	15,2%	4,6%

Ar Jūs namuose rūšiuojate pakuočių atliekas?	Asmens pajamos				Vietovės dydis					
	Values	Neturėjo pajamų	iki 700 lt	virš 1400 701-1400 Lt	VISO	Vilnius, Kaunas, Klaipėda	TOP4-15 miestai	TOP16-71 miesteliai	Iki 2 000 gyventojų	
Beveik visada/ visada	N	38	139	106	71	354	111	92	51	101
	%	10,6%	39,3%	29,9%	20,1%	100,0%	31,2%	25,9%	14,4%	28,5%
Kartais rūšiuojam	N	44	125	72	54	295	111	41	57	85
	%	14,9%	42,6%	24,3%	18,2%	100,0%	37,8%	14,1%	19,2%	29,0%
Niekada ar labai retai	N	48	187	84	49	368	125	44	56	144
	%	12,9%	50,8%	22,8%	13,4%	100,0%	33,9%	12,0%	15,1%	39,0%
Total N		129	452	262	175	1.017	347	177	163	330
Total %		12,7%	44,4%	25,7%	17,2%	100,0%	34,1%	17,4%	16,1%	32,4%

RŪŠIAVIMO PRIEŽASTYS

% nuo rūšiuojančių visada arba kartais, n=649

0% 20% 40% 60% 80%

Pagrindinės priežastys, kodėl rūšiuoja atliekas	N	%
Noriu prisidėti prie atliekų perdirbimo, gamtinių ir energetinių išteklių taupymo	364	56,1%
Turiu galimybę rūšiuoti – netoli namų stovi konteineriai antrinių žaliavų rūšiovimui	454	70,0%
Išrūšiuojus antrines žaliavas, lieka mažiau atliekų ir reikia mažiau mokėti už išvežimą	61	9,5%
Antrines žaliavas galima priduoti ir gauti pinigų	34	5,3%
Kita *	25	3,9%
Nežino/ neatsakė	10	1,6%

* Kita – po kelis arba vieną atsakymą: tėvų įtaką, dėl tvarkos, įprotis, tokie reikalavimai

RŪŠIAVIMO PRIEŽASTYS PAGAL LYTĮ, AMŽIŲ IR IŠSILAVINIMĄ

Kokios būtų pagrindinės priežastys, kodėl Jūs rūšiuojate atliekas?	Values	Lytis		Amžiaus grupės					Išsilavinimas					
		Moteris	Vyras	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-74	Aukštasis	Aukštesnysis	Vidurinis	Pagrindinis	Pradinis
Noriu prisidėti prie atliekų perdirbimo, gamtinių ir energetinių išteklių taupymo	N	212	152	35	54	62	72	70	70	96	92	114	50	12
	%	58%	42%	10%	15%	17%	20%	19%	19%	26%	25%	31%	14%	3%
Turiu galimybę rūšiuoti – netoli namų stovi konteineriai antrinių žaliavų rūšiovimui	N	239	215	39	67	75	88	88	97	101	108	159	69	17
	%	53%	47%	9%	15%	17%	19%	19%	21%	22%	24%	35%	15%	4%
Išrūšiuoju antrines žaliavas, lieka mažiau atliekų ir reikia mažiau mokėti už išvežimą	N	29	32	3	5	9	13	15	17	16	16	24	4	2
	%	47%	53%	4%	8%	14%	22%	25%	27%	25%	26%	39%	7%	4%
Antrines žaliavas galima priduoti ir gauti pinigų	N	18	16	3	1	10	9	6	4	12	9	10	4	0
	%	54%	46%	8%	3%	30%	27%	18%	13%	34%	25%	30%	10%	0%

RŪŠIAVIMO PRIEŽASTYS PAGAL PAJAMAS IR VIETOVĖS DYDĮ

Kokios būtų pagrindinės priežastys, kodėl Jūs rūšiuojate atliekas?	Values	Asmens pajamos				Vietovės dydis				
		Neturėjo pajamų iki 700 lt	701-1400	virš 1400 Lt	VISO	Vilnius, Kaunas, Klaipėda	TOP4-15 miestai	TOP16-71 miesteliai	Iki 2 000 gyventojų	
Noriu prisidėti prie atliekų perdirbimo, gamtinių ir energetinių išteklių taupymo	N	46	133	104	81	364	136	78	47	103
	%	12,8%	36,6%	28,4%	22,2%	100,0%	37,4%	21,3%	13,0%	28,2%
Turiu galimybę rūšiuoti – netoli namų stovi konteineriai antrinių žaliavų rūšiovimui	N	53	193	118	90	454	137	101	79	137
	%	11,6%	42,6%	25,9%	19,9%	100,0%	30,1%	22,3%	17,5%	30,1%
Išrūšiuvus antrines žaliavas, lieka mažiau atliekų ir reikia mažiau mokėti už išvežimą	N	2	36	18	5	61	25	5	10	21
	%	3,8%	59,3%	29,2%	7,8%	100,0%	40,8%	8,6%	16,3%	34,3%
Antrines žaliavas galima priduoti ir gauti pinigų	N	3	19	7	5	34	15	4	3	12
	%	10,2%	56,5%	19,8%	13,5%	100,0%	43,8%	12,9%	9,6%	33,7%

NERŪŠIAVIMO PRIEŽASTYS

% nuo rūšiuojančių visada arba kartais, n=368

Pagrindinės priežastys, kodėl

NERŪŠIUOJAMOS ATLIEKOS

	N	%
Neturiu kur namuose laikyti išrūšiuotų atliekų	124	34%
Toli nešti iki antrinių žaliavų rūšiavimo konteinerio/mano rajone jų paprasčiausiai nėra	113	31%
Trūksta noro ir laiko	80	22%
Netikiu, kad mano išrūšiuotos atliekos bus perdirbtos, o ne išvežtos į sąvartyną	49	13%
Nėra ekonominės motyvacijos, atliekų išvežimo mokestis nepriklauso nuo atliekų kiekio	43	12%
Mano namų ūkyje nesusidaro atliekų, ir neturiu ką rūšiuoti	42	11%
Trūksta informacijos apie atliekų rūšiavimą, nesuprantu, kaip reikia rūšiuoti	17	5%
Kita *	9	2%
Nežino/ neatsakė	7	2%

* Kita – laiku neišvežamos atliekos, perpildyti konteineriai, nenori, kad įmonės turėtų pelną išveždamos atliekas, viską sudegina, nėra sveikatos

NERŪŠIAVIMO PRIEŽASTYS PAGAL LYTĮ, AMŽIŲ IR IŠSILAVINIMĄ

Kokios būtų pagrindinės priežastys, kodėl Jūs nerūšiuojate atliekų?	Lytis			Amžiaus grupės						Išsilavinimas					
	Moteris	Vyras	Viso	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-74	Aukštasis	Aukštesnysis	Vidurinis	Pagrindinis	Pradinis	
Netikiu, kad mano išrūšiuotos atliekos bus perdirbtos, o ne išvežtos į sąvartyną	N	21	28	49		18	7	7	6	11	11	9	20	6	3
	%	43%	57%	100%		37%	15%	14%	12%	22%	23%	19%	40%	12%	6%
Neturiu kur namuose laikyti išrūšiuotų atliekų	N	68	56	124	7	26	25	28	16	22	19	28	53	18	7
	%	55%	45%	100%	6%	21%	20%	23%	13%	18%	15%	22%	43%	15%	5%
Toli nešti iki antrinių žaliavų rūšavimo konteinerio/mano rajone jų paprasčiausiai nėra	N	61	51	113	18	24	12	18	23	19	16	25	37	22	14
	%	54%	46%	100%	16%	21%	11%	16%	21%	17%	14%	22%	33%	19%	12%
Nėra ekonominės motyvacijos, atliekų išvežimo mokestis nepriklauso nuo atliekų kiekio	N	21	22	43		11	11	5	9	8	9	12	18	2	2
	%	49%	51%	100%		25%	26%	11%	20%	18%	21%	29%	41%	5%	4%
Mano namų ūkyje nesusidaro atliekų, ir neturiu ką rūšiuoti	N	22	20	42	4	5	2	8	7	16	9	7	14	6	5
	%	51%	49%	100%	9%	12%	5%	19%	16%	38%	22%	17%	34%	15%	13%
Trūksta informacijos apie atliekų rūšavimą, nesuprantu, kaip reikia rūšiuoti	N	6	11	17		9	5	2	1	17	1	3	11	1	17
	%	37%	63%	100%		53%	27%	14%	6%	100%	5%	20%	68%	7%	100%
Trūksta noro ir laiko	N	39	41	80	8	20	19	16	11	6	13	24	28	11	3
	%	49%	51%	100%	9%	25%	23%	21%	14%	8%	17%	31%	35%	14%	3%

NERŪŠIAVIMO PRIEŽASTYS PAGAL PAJAMAS IR VIETOVĖS DYDĮ

Kokios būtų pagrindinės priežastys, kodėl Jūs nerūšiuojate atliekų?	Values	Asmens pajamos				Vietovės dydis					
		Neturėjo pajamų	iki 700 lt	701-1400	virš 1400 Lt	VISO	Vilnius, Kaunas, Klaipėda	TOP4-15 miestai	TOP16-71 miesteliai	Iki 2 000 gyventojų	
Netikiu, kad mano išrūšiuotos atliekos bus perdirbtos, o ne išvežtos į sąvartyną	N	3	24	15	7	49	31	6	4	8	
	%	6%	49%	31%	14%	100%	64%	12%	8%	16%	
Neturiu kur namuose laikyti išrūšiuotų atliekų	N	13	60	31	20	124	35	19	22	48	
	%	11%	48%	25%	16%	100%	28%	15%	18%	39%	
Toli nešti iki antrinių žaliavų rūšiavimo konteinerio/mano rajone jų paprasčiausiai nėra	N	25	49	26	12	113	29	14	12	58	
	%	23%	44%	23%	10%	100%	26%	13%	10%	51%	
Nėra ekonominės motyvacijos, atliekų išvežimo mokestis nepriklauso nuo atliekų kiekio	N	3	23	8	8	43	14	6	8	15	
	%	8%	55%	19%	19%	100%	33%	13%	19%	35%	
Mano namų ūkyje nesusidaro atliekų, ir neturiu ką rūšiuoti	N	5	20	15	2	42	14	6	4	19	
	%	12%	48%	36%	4%	100%	32%	14%	9%	45%	
Trūksta informacijos apie atliekų rūšiavimą, nesuprantu, kaip reikia rūšiuoti	N	3	10	3	1	17	7	2	4	4	
	%	17%	59%	19%	5%	100%	42%	11%	21%	27%	
Trūksta noro ir laiko	N	8	48	11	13	80	30	10	16	23	
	%	10%	60%	14%	17%	100%	38%	13%	21%	28%	

SUVESTINĖ

- 63,8% 15-74 m. Lietuvos gyventojų visada arba kartais rūšiuoja atliekas namuose, dažniau tai linkusios daryti moterys, žmonės virš 40 m., gyventojai su aukštuoju išsilavinimu, uždirbantys virš 700 Lt, didžiuosiuose miestuose (dažniausiai) ir miesteliuose
- Rūšiavimo pagrindinis motyvas – turėjimas galimybę rūšiuoti, t.y. konteineriai stovi arti namų, tai aktualu 70% rūšiuojančių visada arba kartais.
- 2-as pagal reikšmingumą motyvas (labiau moterims, labiau su aukštuoju išsilavinimu) – nori prisidėti prie atliekų perdirbimo, gamtinių ir energetinių išteklių taupymo (56%).
- Finansiniai rūšiavimo motyvai mažai pasireiškia (labiau uždirbantiems iki 700 Lt, labiau TOP3 miestai): 9,5% mažiau mokėti už išvežimą, 5,3% pridudant žaliavas gauti pinigų
- Nerūšiuojančių dalis tarp gyventojų – 36,2%.
- 3 pagrindiniai nerūšiavimo barjerai: „Neturi kur namie laikyti išrūšiuotų atliekų“ 33,7%, „Toli nešt iki antrinių žaliavų konteinerio/jų rajone nėra“ 30,6% (labiausia kaimo tipo vietovėse, gyventojų skaičius iki 2000), „Trūksta noro ir laiko“ 21,7%.
- Palyginus maža dalis – 13,4% - nepasitiki rūšiavimo įmonėmis pagal teiginį, kad “išrūšiuotos atliekos bus išvežtos į sąvartyną, o ne perdirbtos“.
- Ekonominė motyvacija trukdo tik 11,6% žmonių, toks pats žmonių skaičius neturi ką rūšiuoti (labiausia kaimo tipo vietovėse, gyventojų skaičius iki 2000). Informacijos apie rūšiavimą pakanka, nes jos pasigenda tik 4,6% nerūšiuojančių.

AČIŪ!